

Zatočte klikou, a jedeme!

NÁRODNÍ MUZEUM MOTORISMU V BEAULIEU

„Jednoho dne budeme obdařeni vozy s neuvěřitelnou rychlostí, bez pomoci zvířete,“ napsal anglický filozof Roger Bacon ve 13. století. Jak jeho proroctví vyslyšeli pánové Benz, Daimler, Ford, Bugatti a jiní?

FOTO: NATIONAL MOTOR MUSEUM (ROLLS-ROYCE SILVER GHOST 1909)

Často se říká, že automobil vynalezli Němci, Francouzi ho rozvinuli a Angličané mu vzdorovali. Přesto je ale na ostrovech několik parádních muzeí. Národní muzeum motorismu v Beaulieu, zasazené do půvabného národního parku New Forest v hrabství Hampshire na jihu Anglie, je jedním z nich.

„Kočáry“ z 19. století

Prvními výrobci praktických a prodejných motorových vozidel byli v 80. letech 19. století dva němečtí inženýři: Karl Benz a Gottlieb Daimler. V muzeu, opatřujícím více než 250 vozů, několik takových „starých příbuzných“ mají. Stojíte před nimi a říkáte si: Kde jsou ustájeni koně? Leskne se zde Knight (1895), první britské auto pro dva na benzín, které jezdilo na veřejných silnicích. Němec-kou zručnost zastupuje Daimler Canstatt z roku 1898, francouzskou zas De Dion-Bou-

ton Q (1903). Víc než polovina aut, která brázdila britské silnice na začátku 20. století, vznikla právě v této továrně.

Tichým elektrickým autem americké výroby Columbia Electric (1901) se vozila britská královna Alexandra. Tříkolku poháněnou benzinovým motorem z roku 1886, kterou projel Karl Benz ulicemi Mannheimu, tu bohužel neobjevíte. Je zde jen její replika. Byl to první automobil, u něhož se dá v jistém smyslu hovořit o kontinuitě ve výrobě.

A že to tehdy bylo svesení! Pro průkopníky automobilismu byla každá cesta dobrodružstvím. Museli počítat s poruchami vozu, špatným stavem cest, rozmary počasí a minimem servisů. Příprava byt na krátkou cestu tak mnohdy trvala i několik hodin.

Nejlepší auto na světě

V prvním desetiletí 20. století se začala vyrábět spolehlivá luxusní auta. Interiéry těchto

vozů odrážely bohatství kočárů tažených koňmi. Měly čalouněná sedadla, koberečky a záclonky. Nejskvělejším příkladem v muzeu je bezesporu Rolls-Royce Silver Ghost z roku 1909, ve své době nejlepší auto na světě. Zdobí jej šestiválcový motor s postranními ventily a typická vysoká sedadla podobná křeslům. Lidé si tento model oblíbili pro jeho spolehlivost, kterou prokázal ve vytrvalostních závodech. Claude Johnson vyhrál za jeho volantem závod na dva tisíce mil, aniž musel cokoliv opravovat. V eleganci za ním nezaostávají ani bílý Hispano Suiza (1912) nebo první masově vyráběné auto na světě – Ford model T (1914).

Po první světové válce zájem o auta vzrůstal. Spousta mladých lidí sloužila v armádě a s řízením měla zkušenosti. Po návratu do běžného života chtěli mít auta vlastní. Ačkoli byla stále velmi drahá, už nebyla považována za privilegium aristokracie. Vozy byly spo-